

Wychowanie patriotyczne. PSL złożyło projekt ustawy

Kategoria: Sejm, Senat i Prezydent

Opublikowano: czwartek, 22, sierpień 2024 16:45

Adrian Pokrywczyński

Odslony: 912

Powołanie Komisji Edukacji Narodowej i obowiązkowe wycieczki do miejsc pamięci. Między innymi takie rozwiązania przewiduje projekt ustawy o wychowaniu patriotycznym złożony w Sejmie przez Polskie Stronnictwo Ludowe.

Projekt jest realizacją zapowiedzi prezesa PSL Władysława Kosiniaka-Kamysza, o której [pisaliśmy jakiś czas temu](#).

Nowelizacja zaczyna się od rozbudowy preambuły do ustawy Prawa Oświatowego. Następnie przewiduje uszczegółowienie katalogu tego, co ma zapewniać system oświaty. Ma dojść m.in. upowszechnianie wiedzy o bezpieczeństwie i podstawowych umiejętnościach obronnych i zachowania się w sytuacjach kryzysowych; inspirowanie uczniów do upowszechniania tradycji narodowej i państwowej, szczególnie polskich tradycji wolnościowych, demokratycznych i modernizacyjnych, a także do troski o materialne i niematerialne dziedzictwo narodowe; a nawet umożliwienie uczniom uczestnictwa w nauczaniu przez doświadczenia, eksperymenty i praktyczne zastosowania wiedzy.

Zgodnie z proponowanymi przepisami, szkoły ponadpodstawowe mają prowadzić kluby inżynierskie, których celem będzie propagowanie atrakcyjności zawodów związanych z przedmiotami ścisłymi.

Projektodawcy chcą zapewnić uczniom udział w wycieczkach mających pobudzać ich uczucia patriotyczne i przywiązanie do Ojczyzny. W tym celu szkoła ponadpodstawowa będzie obowiązana do zorganizowania dla uczniów kształcących się w tej szkole w formie dziennej wycieczek do miejsc związanych z polskimi tradycjami wolnościowymi, demokratycznymi i modernizacyjnymi oraz materialnym i niematerialnym dziedzictwem narodowym, a także jednostek wojskowych i przedsiębiorstw. Natomiast szkoła podstawowa dla dzieci i młodzieży będzie obowiązana do zorganizowania dla uczniów kształcących się w tej szkole wycieczek do miejsc określonych przez rady oświatowe działające przy samorządach. Ramowe programy takich wycieczek ma określić minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

Rozporządzenia dotyczące podstaw programowych mają zaś uwzględniać zestawy celów kształcenia i treści nauczania, umiejętności uczniów, a także zadania wychowawczo-profilaktyczne szkoły, w tym w zakresie kształtowania u uczniów postaw patriotycznych, odpowiednio do poszczególnych etapów edukacyjnych i typów szkół, a także dbając o zachowanie integralności i bogactwa kanonu literatury polskiej.

PSL chce też by powołano Komisję Edukacji Narodowej. Miałoby to być ciało, sprawujące rolę forum wymiany poglądów i myśli w sprawach z zakresu edukacji, oświaty i wychowania oraz organem opiniodawczo-doradczym Rady Ministrów i Prezesa Rady Ministrów w zakresie edukacji.

Do zadań KEN, której nazwa nawiązuje do instytucji powołanej za rządów króla Stanisława Augusta Poniatowskiego, miałyby należeć:

1. opiniowanie obowiązującej koncepcji kształcenia, w tym ramowych planów nauczania oraz zakresu podstaw programowych;
2. opiniowanie projektów aktów prawnych z zakresu edukacji, oświaty i wychowania;
3. prowadzenie dialogu społecznego w sprawach edukacji, oświaty i wychowania;
4. uchwalanie Strategii Edukacyjnej Państwa;
5. opiniowanie propozycji miejsc wycieczek, o których mowa była wyżej;

6. podejmowanie innych działań związanych z edukacją, oświatą i wychowaniem, określonych w odrębnych przepisach.

KEN uchwałaby także Strategię Edukacyjną Państwa, która stanowi podstawę założeń polityki oświatowej państwa.

Skład Komisji byłby raczej reprezentacją różnych podmiotów publicznych niż gremium stricte związanym ze środowiskiem nauczycielskim lub edukacyjnym. Znaleźliby się w niej m.in. przedstawiciele rządu, parlamentu, Prezydenta i RPO czy też 2 osoby wskazane przez Radę Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Samorząd terytorialny uzyskałby reprezentację w postaci trzech przedstawicieli wyznaczonych przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz 16 przedstawicieli wojewódzkich rad oświatowych.

Ponadto, ustawą PSL chce w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej ustanowić finansowany z budżetu państwa Program Kościuszkowski – jego celem byłoby wspieranie inicjatyw kulturalnych, w tym z dziedziny edukacji kulturalnej, które prezentują polskie dziedzictwo historyczne jako element łączący wspólnotę państwową. Wykonawcą Programu byłoby Muzeum Historii Polski.

Zmiany nie ominęłyby w przypadku uchwalenia ustawy także finansów oświatowych. Po pierwsze, subwencji oświatowej, która wynika z ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Zgodnie z propozycją, do sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej między poszczególne jednostki samorządu terytorialnego, uwzględniano by również dodatkowe obowiązkowe zajęcia z przedmiotów ścisłych w szkołach ponadpodstawowych.

Po drugie, po nowelizacji ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, na realizację zadań w zakresie wycieczek, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania miałby udzielać jednostkom samorządu terytorialnego dotacji celowej. Szczegóły miałyby być określone w rozporządzeniu tegoż ministra.

KEN i Program Kościuszkowski miałyby zacząć funkcjonować od 1 stycznia 2025. Cała reszta ustawy weszłaby w życie od roku szkolnego 2025/2026, gdyż zaplanowano to na 1 września 2025 r. Jednakże uchwalenie tej ustawy, ze względów politycznych, jest raczej mało prawdopodobne – a zapewne nie w takim kształcie.